

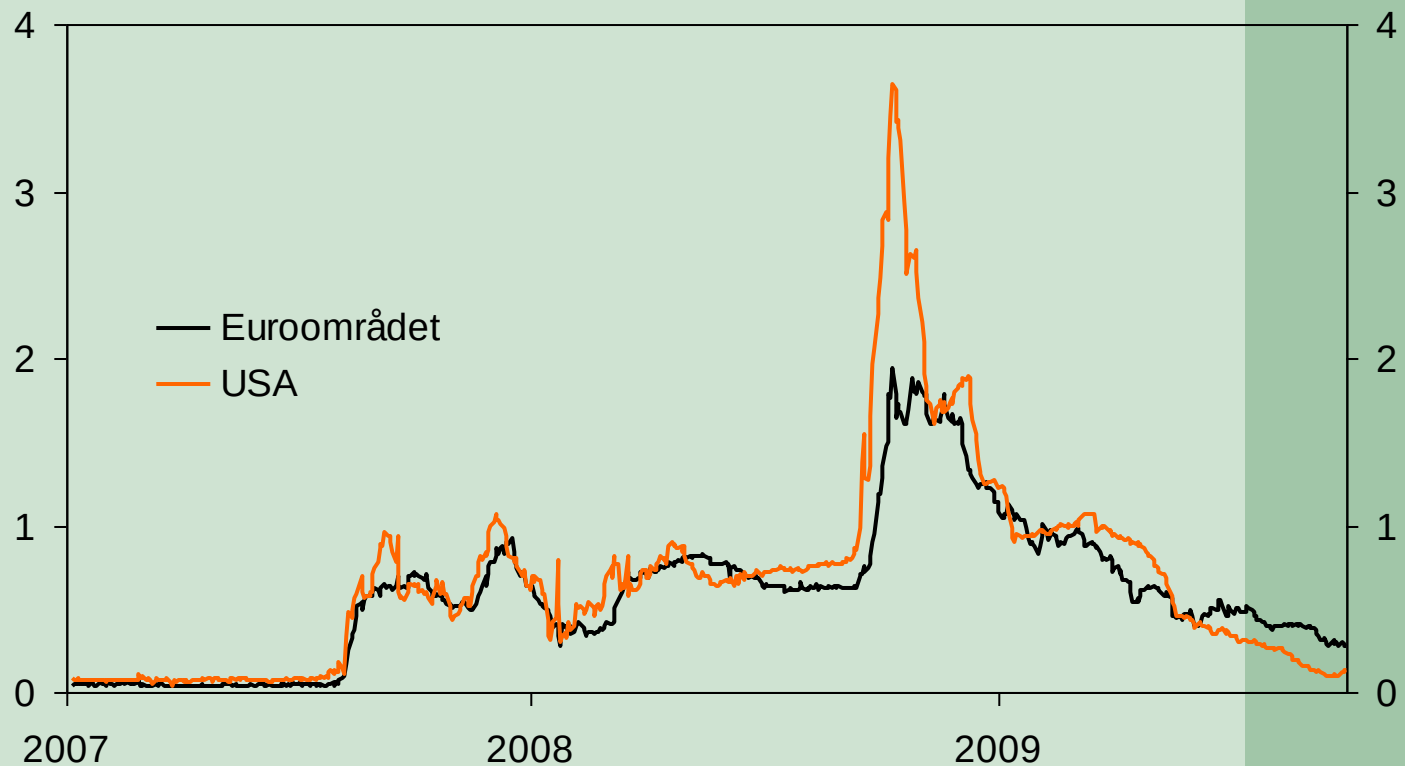

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsbudsjettet 2010

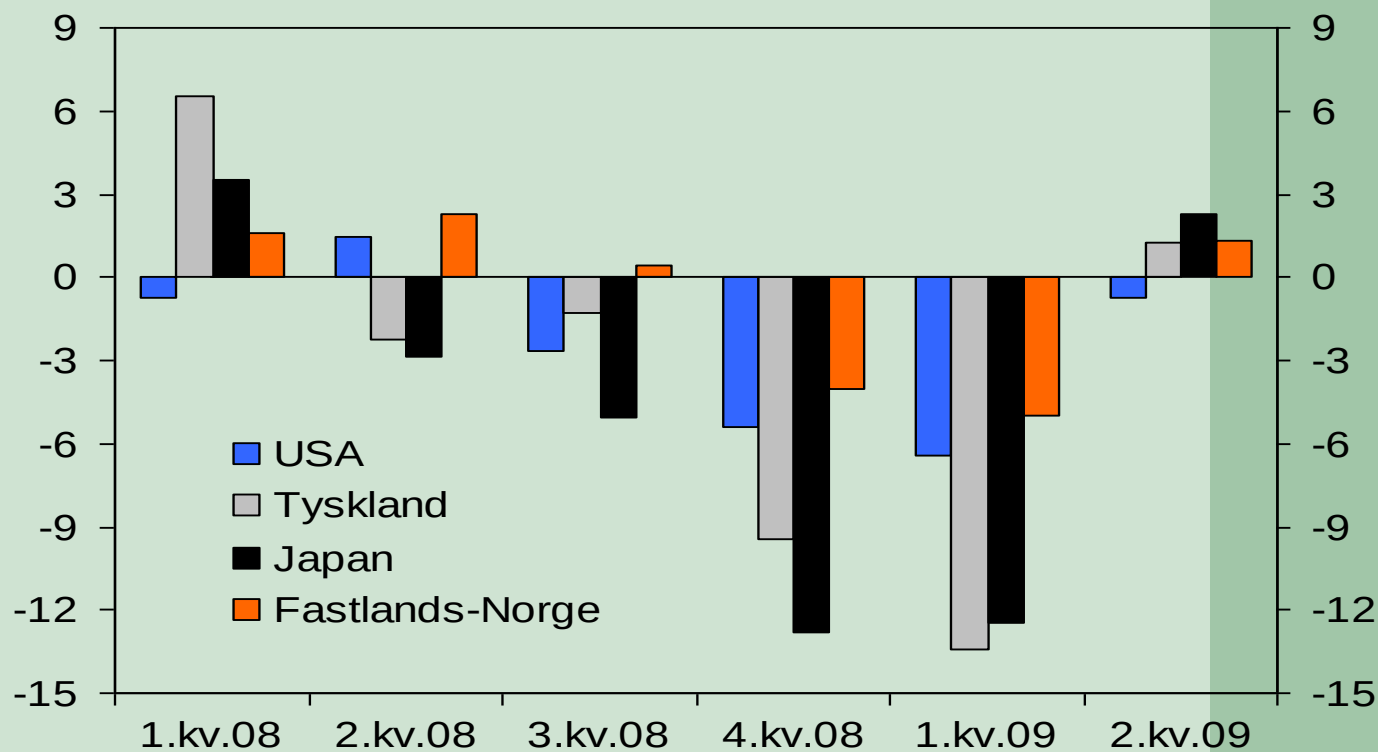
"Levende bygder og bedre miljø"

Risikopåslag pengemarkedsrenta

Også Norge er rammet av krisen

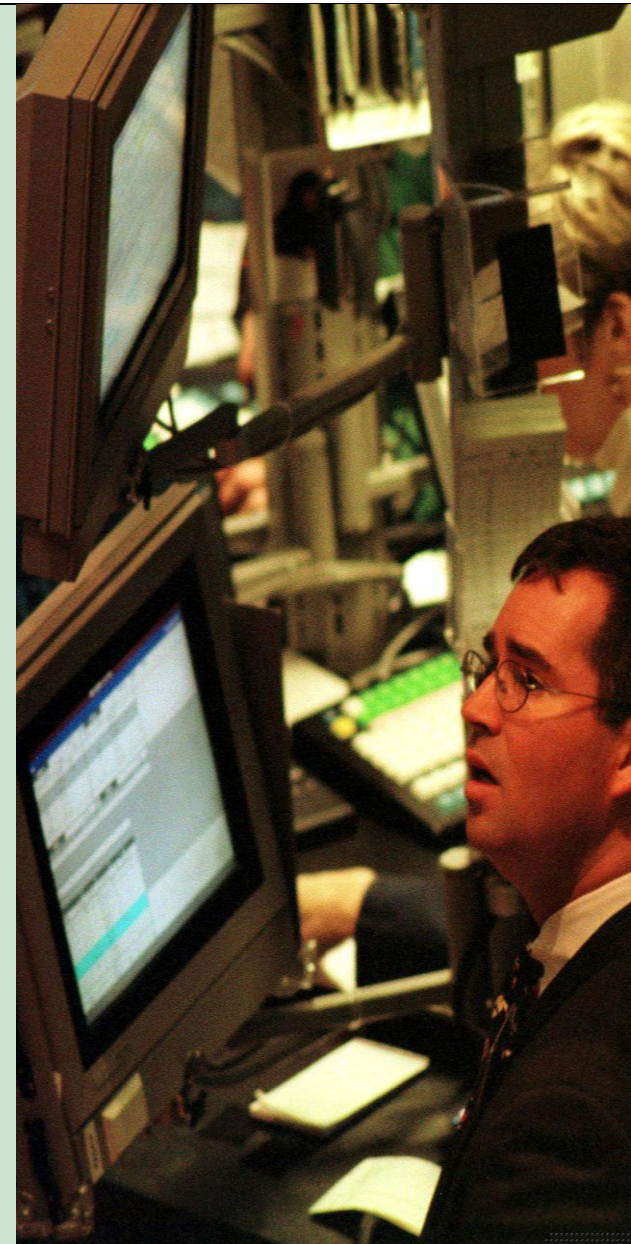
BNP-vekst fra kvartalet før. Sesongjustert årlig rate. Prosent

Tre hovedpilarer:

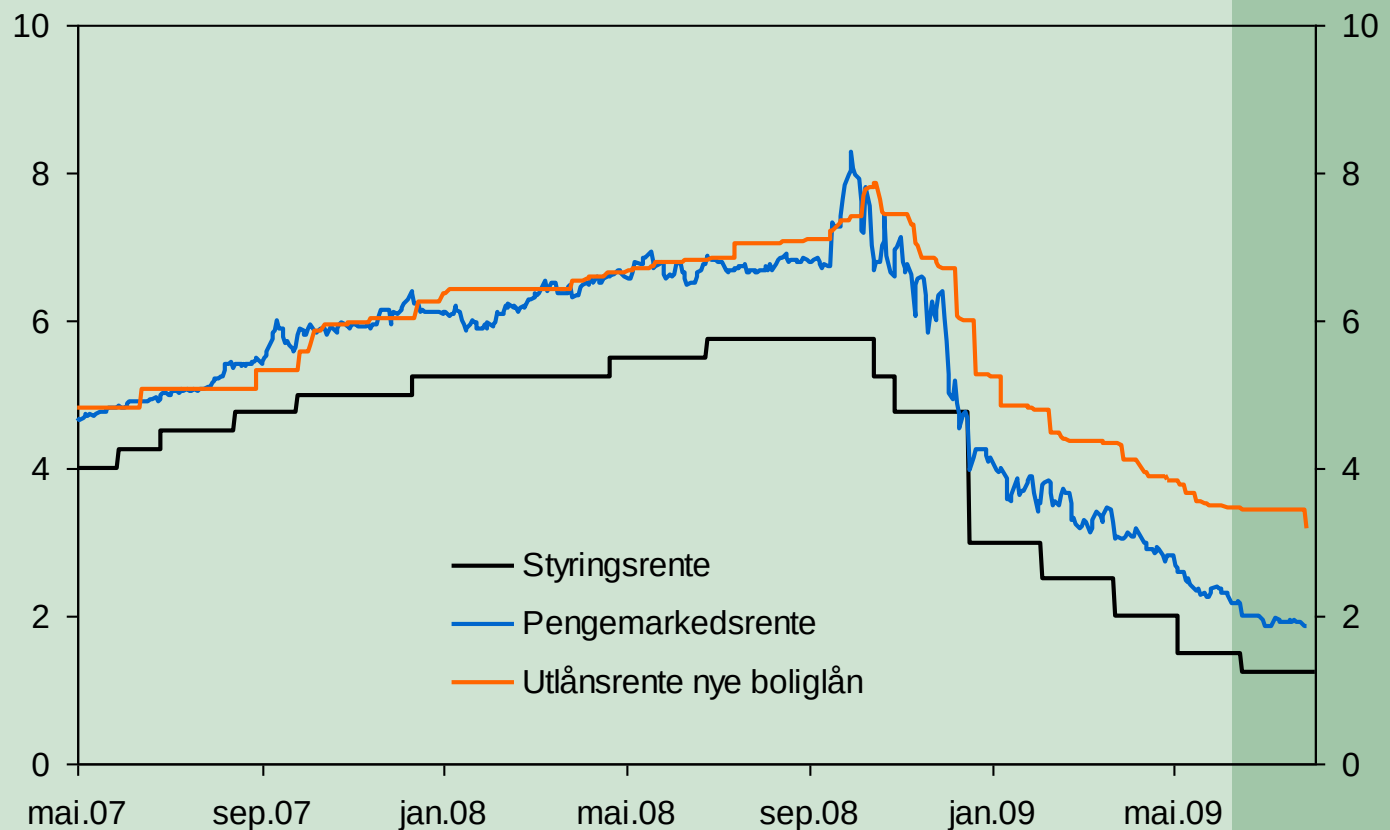
I. Raske og målrettede tiltak i finansmarkedene

- Bytteordningen
- Statens finansfond
- Statens obligasjonsfond
- Styrking av offentlige finansieringsordninger

Tre hovedpilarer:

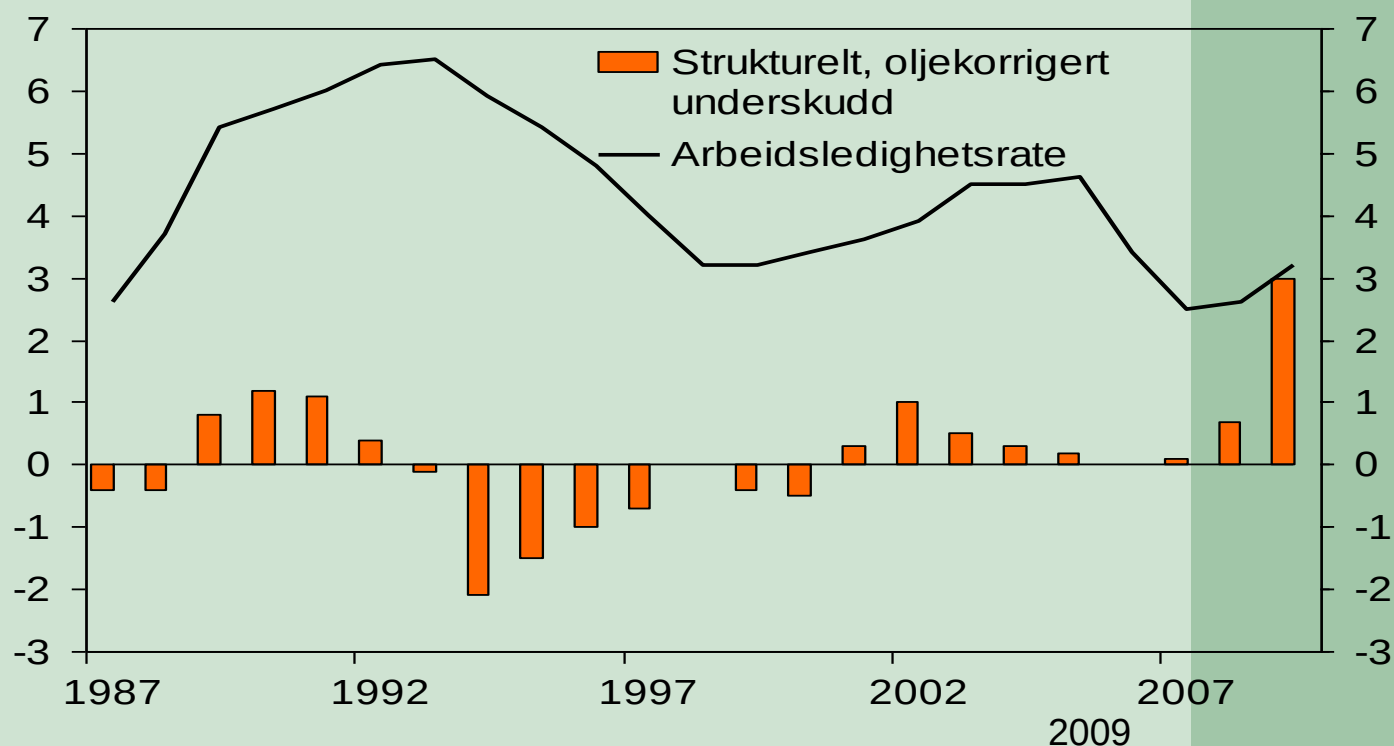
II. Ekspansiv pengepolitikk

Tre hovedpilarer:

III. Sterke finanspolitiske impulser

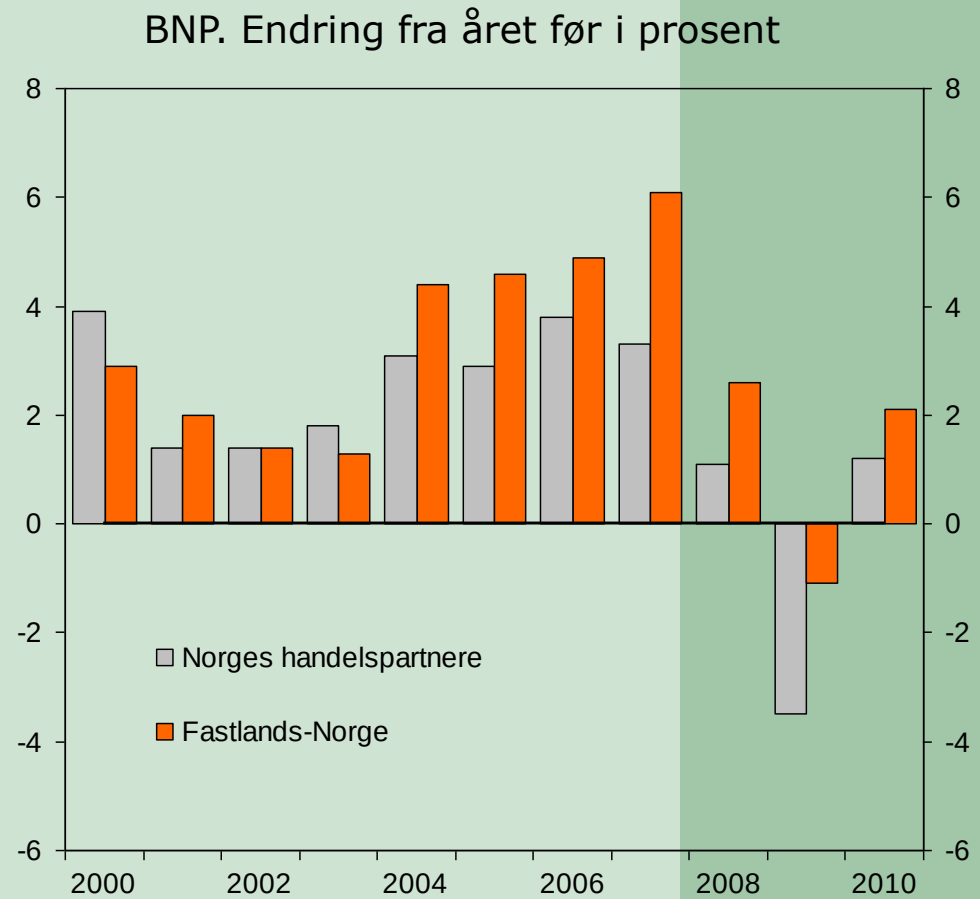
Finanspolitisk impuls¹⁾ og arbeidsledighetsrate

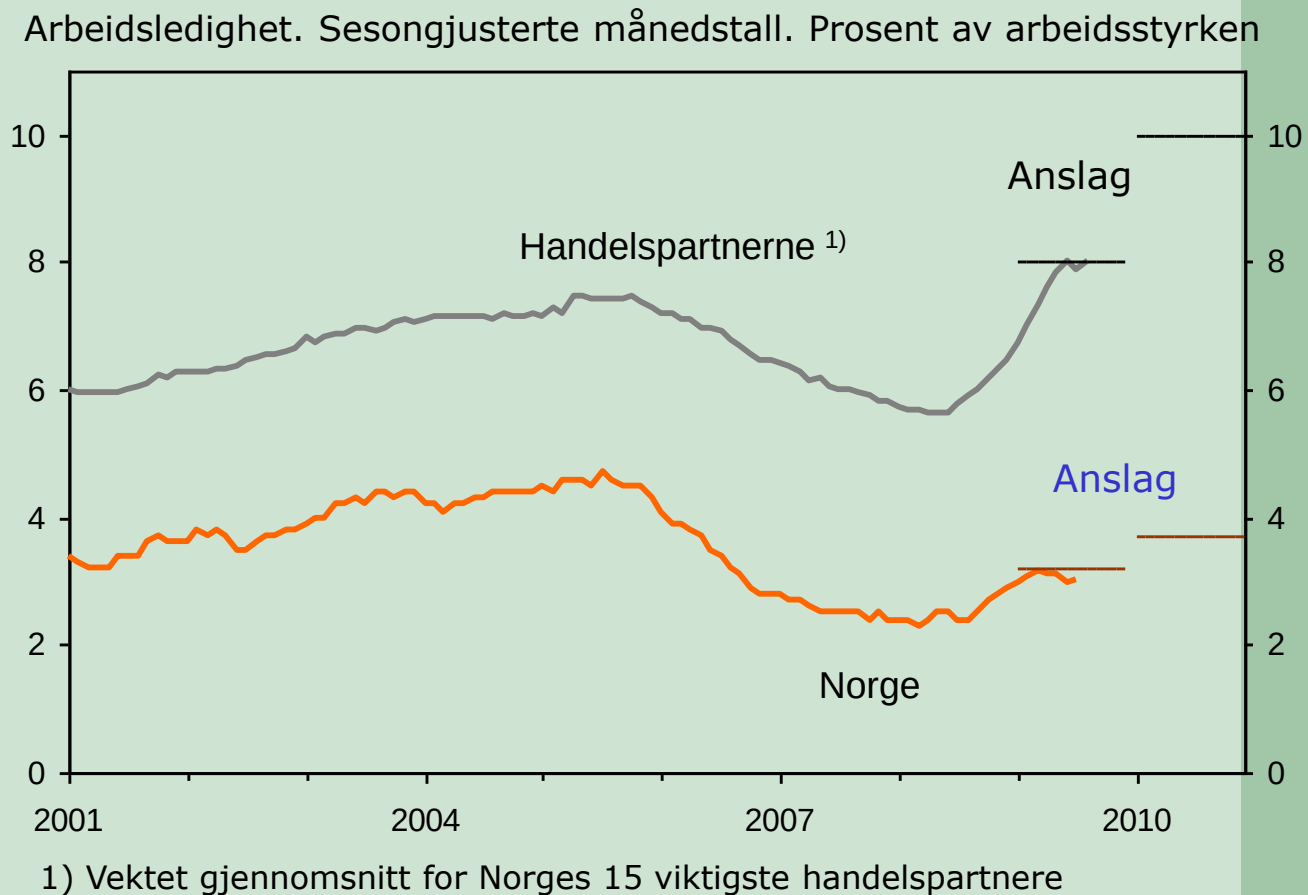
1) Endring i strukturelt, oljekorrigert underskudd i pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge. Prosentpoeng

Politikken virker: veksten tar seg opp

- Oppjustert vekstanslag for 2010
 - Økt etterspørsel fra husholdningene
 - Høyere oljeinvesteringer
 - Økt eksport
- Fortsatt usikkerhet, men risikoen for et kraftig tilbakeslag i norsk økonomi mindre enn tidligere

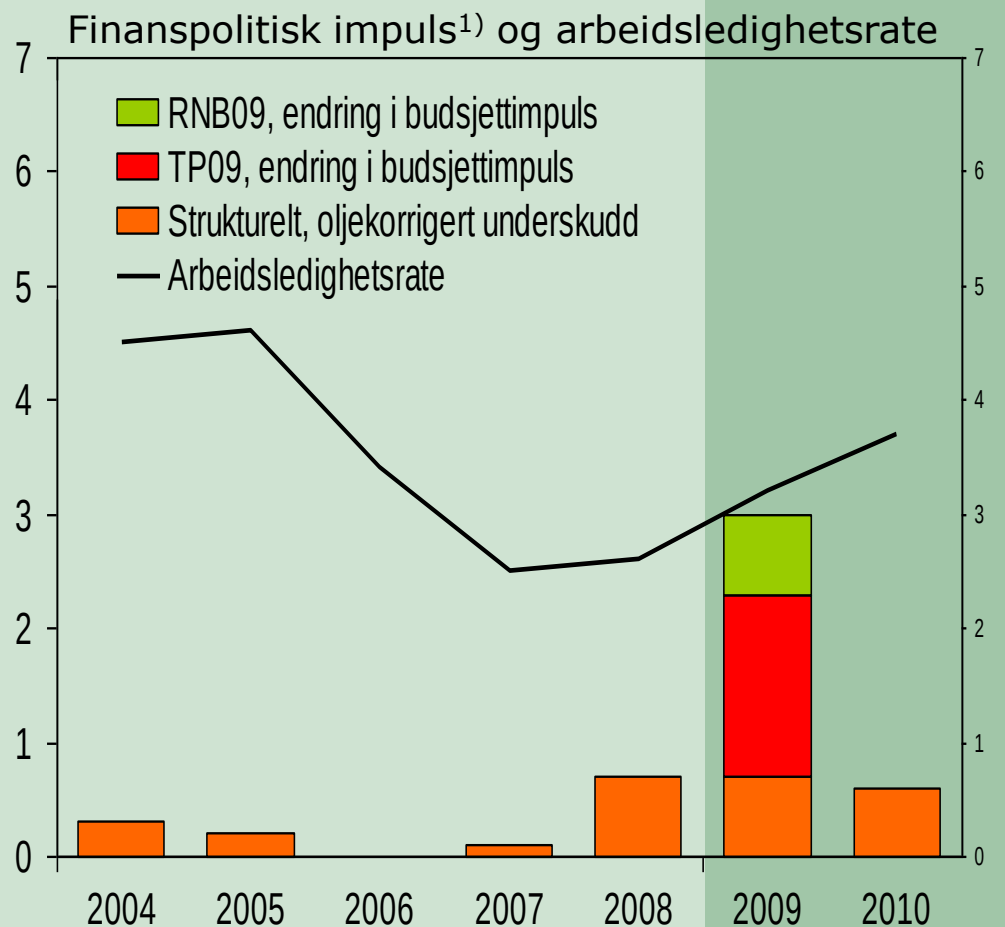
Klart lavere ledighet enn i de fleste andre land

Moderat etterspørselsimpuls i 2010

2009: Tiltakspakke med kraftig vekstimpuls

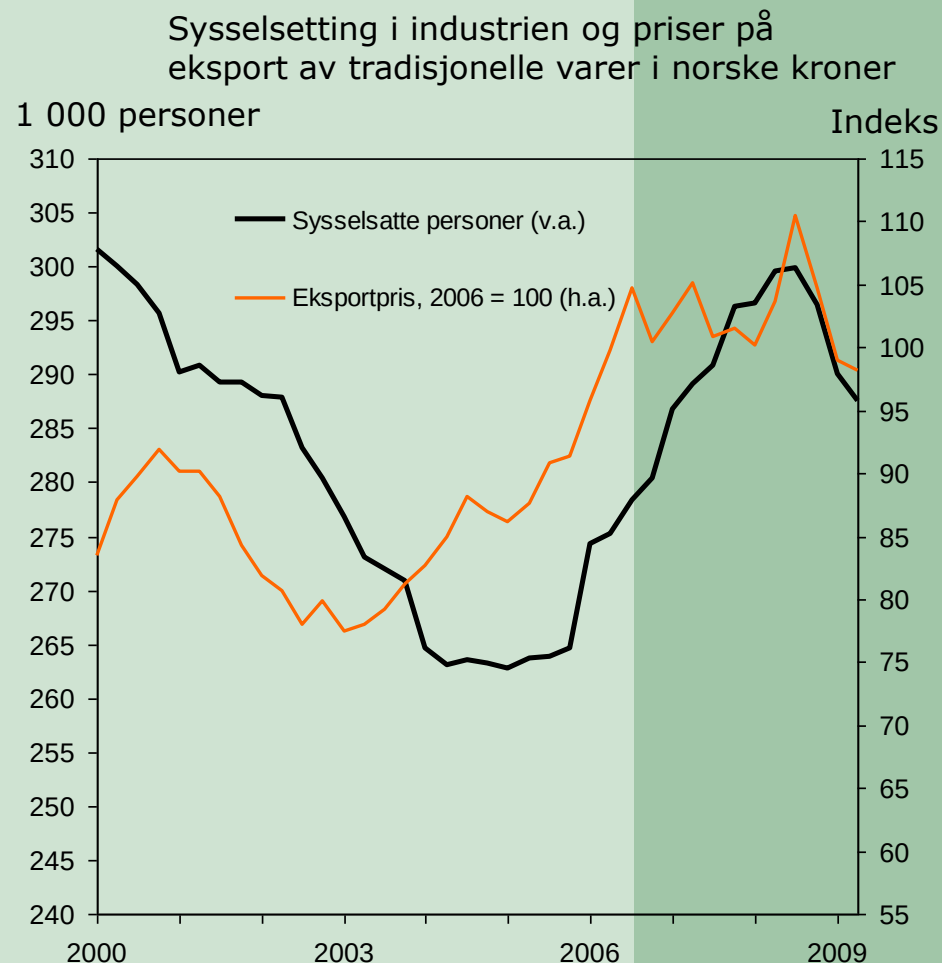
2010: Bruken av oljeinntekter økes med om lag ½ pst. av BNP for Fastlands-Norge

1) Endring i strukturelt, oljekorrigert underskudd i pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge. Prosentpoeng

Hensynet til de konkurranseutsatte næringene tilsier en gradvis normalisering av bruken av oljepenger...

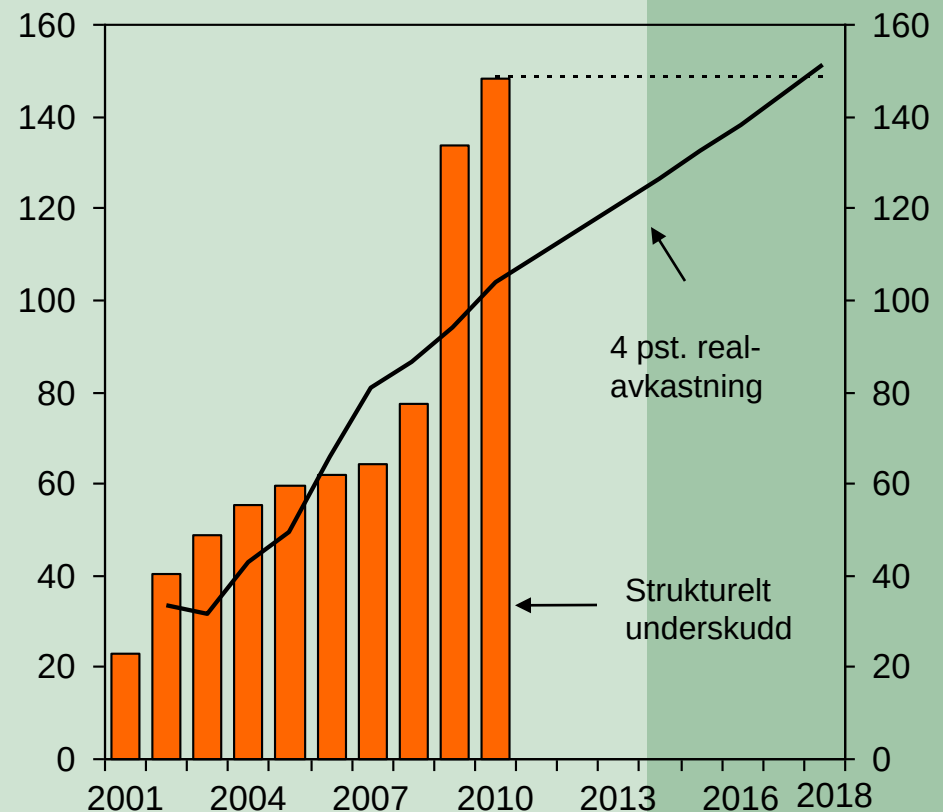
- Det internasjonale tilbakeslaget rammer industrien ved:
 - Lavere etterspørsel
 - og lavere priser
- En sterkere krone vil forverre situasjonen

..og det gjør også langsiktige budsjetthensyn

- Bruken av oljepenger ligger nå betydelig over 4-prosentbanen
- Likevel klart bedre utgangspunkt enn for andre land

Strukturelt underskudd og forventet fondsavkastning. Mrd. 2010-kroner

Etter hvert som situasjonen i norsk økonomi normaliseres, trappes tiltakene ned

Bytteordningen

- Minsteprisen økes
- Siste auksjon vil bli avholdt i desember

Statens finansfond

- 34 banker har søkt Finansfondet om kapital

Pengepolitikken

- Renten historisk lav
- Norges Bank har signalisert gradvis oppgang

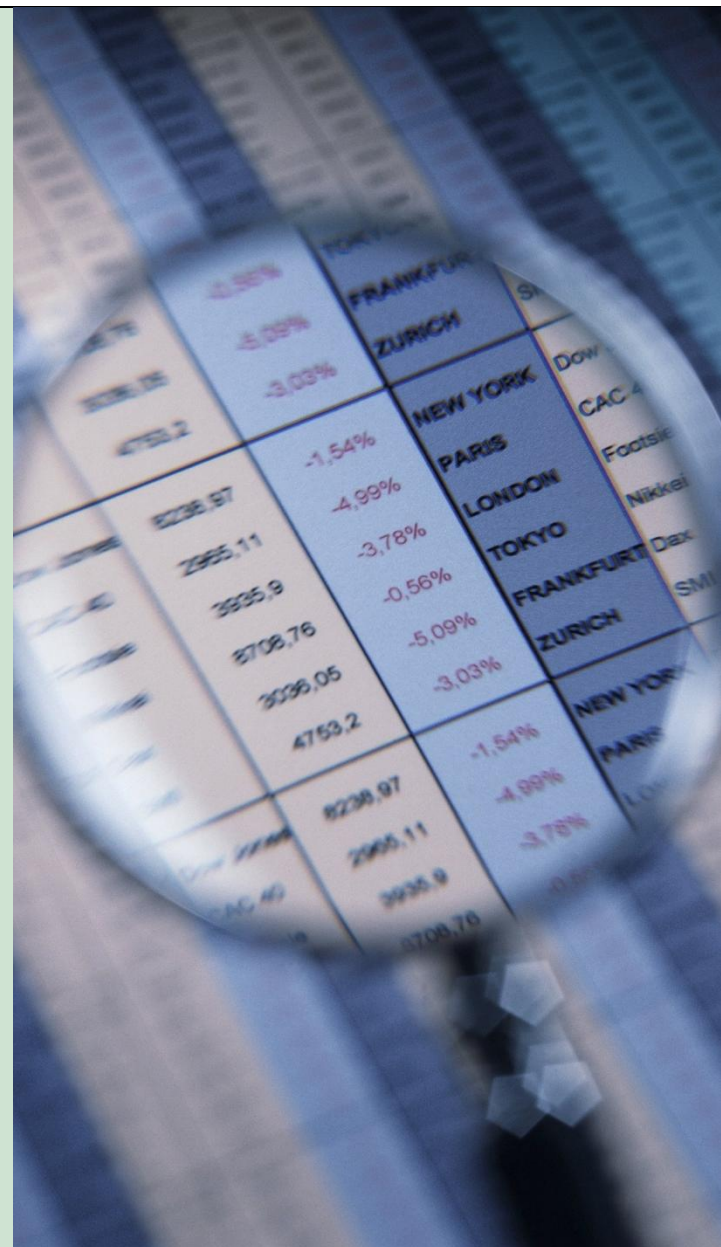
Finanspolitikken

- Bruken av oljeinntekter må etter hvert bringes ned mot 4-prosentbanen

...men det arbeides fortsatt med finansmarkedsregulering

- Pågående arbeid bl.a. i IMF, BIS, OECD og EU
- Analyserer årsaker og arbeider med forslag om styrking av regelverk og tilsyn
- Regjeringen vil ta del i dette arbeidet gjennom egnede kanaler
- Finanskriseutvalget ble oppnevnt 19. juni i år

Budsjettet for 2010

- Satsing på de brede fellesskapsløsningene
- Utjevning av forskjeller i levekår
- Økt innsats for miljø, utvikling og forskning
- Økt verdiskaping og utvikling i hele landet
- Budsjett for lav arbeidsledighet
- Skatteopplegg for miljø og rettferdig fordeling
- Et budsjett innenfor forsvarlige rammer

Skatte- og avgiftsopplegget

- Forbedringer og lettelser på 760 mill. kroner i formuesskatten
- Avgiftsendringer som styrker miljøet
- Tiltak mot skatteunndragelser

Kommuneøkonomien i 2009

Endringer etter revidert nasjonalbudsjett:

- Økte skatteinntekter på 1,2 mrd. kr
- Økning i utbetaling til ressurskrevende tjenester
- Samlet vekst 11,4 mrd. kr hvorav 6,1 mrd. kr i frie inntekter
- Reell inntektsvekst 33,8 mrd. kr f.o.m. 2006 t.o.m. 2009
- Konsolidering av økonomien og økt tjenestetilbud i mange kommuner

Kommuneopplegget 2010

- Vekst i samlede inntekter på 8 mrd. kr til bl.a.
- Samhandlingsreformen
- Samferdsel

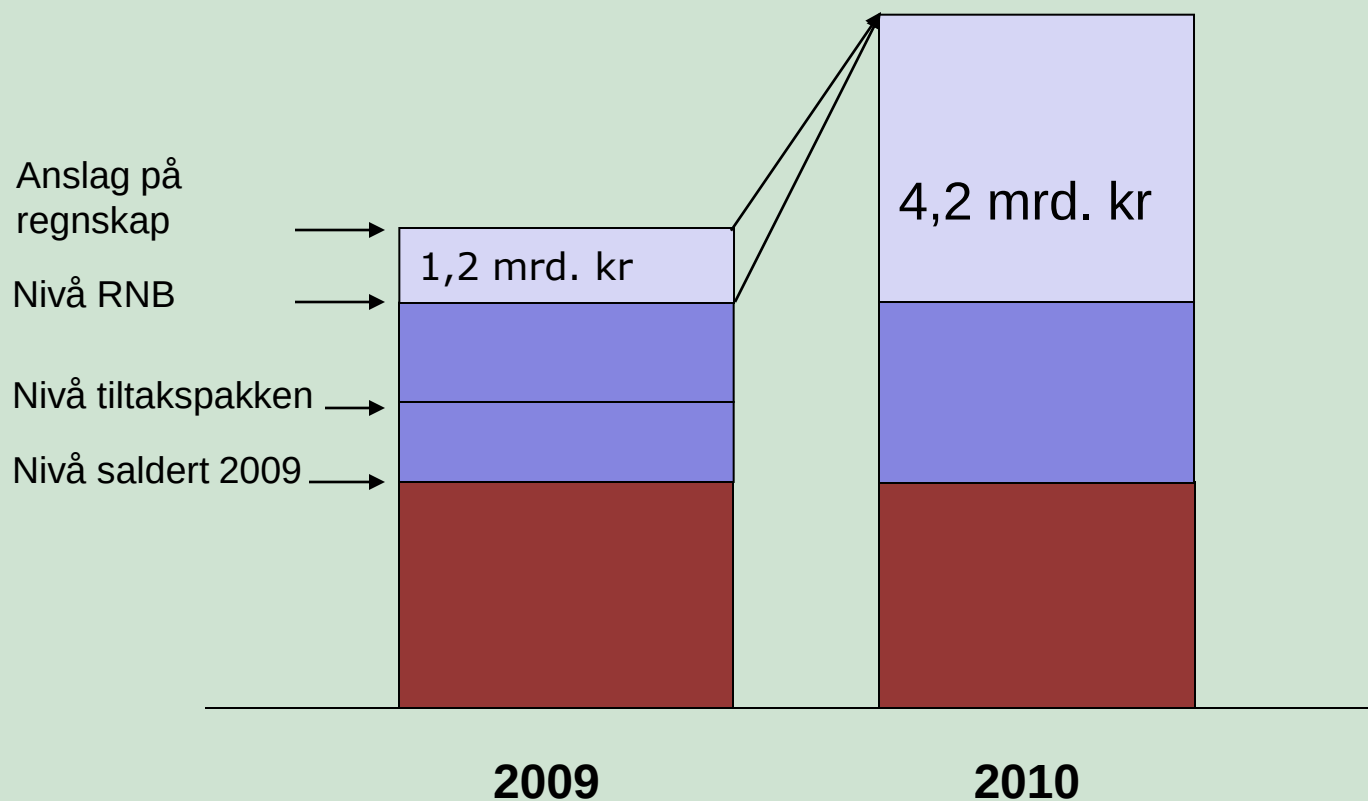
- Barnevern
- Skole
- Pleie og omsorg
- Barnehage

Vekst i frie inntekter 4,2 mrd. kr

- 230 mill. kr til samhandlingsreformen
- 1 mrd. knyttet til samferdsel

- Dekker demografikostnader i 2010
- Oppfølging av omsorgsplan 2015
- 400 nye årsverk i kommunalt barnevern
- Styrking av skolen

Vekst i frie inntekter 2009 til 2010

• Trøndelag

Fylkestall

- Vekst i frie inntekter for kommunene i Sør-Trøndelag på 4,5 prosent.
- Vekst i frie inntekter for kommunene i Nord-Trøndelag på 5,2 prosent
- Vekst Sør-Trønderlag 413,5 mill kr
- Vekst Sør-Trønderlag fylkeskomm. 187,9 mill kr
- Nord-Trøndelag: 248 mill kr
- Nord-Trøndelag fylkeskomm: 107 mill kr

Kommunetall

Kommune	Netto drifts- resultat i pst. av drifts- inntektene 2008	Netto lånegjeld 2008 (kr. per innb.)	Utgiftskorr. frie inntekter 2008 (i % av landsgj.)	Anslag på frie inntekter 2010 (1 000 kr)	Vekst fra RNB 2009-2010		Vekst fra anslag på regnskap 2009-2010	
					Nominelle kroner (1 000 kr)	%	Nominelle kroner (1 000 kr)	%
	1	2	3	4	5	6	7	8
1601 Trondheim	-5,1	47 530	96	5 115 577	202 829	4,1	170 408	3,4
1612 Hemne	1,8	39 287	93	160 348	8 883	5,9	8 106	5,3
1613 Snillfjord	1,3	42 104	122	59 281	19	0,0	-162	-0,3
1617 Hitra	-18,8	98 102	101	168 225	3 451	2,1	2 689	1,6
1620 Frøya	-11,8	46 190	96	177 638	10 391	6,2	9 609	5,7
1621 Ørland	1,6	64 226	95	185 802	12 113	7,0	11 186	6,4
1622 Agdenes	4,2	21 499	106	92 466	3 883	4,4	3 566	4,0
1624 Rissa	-0,1	33 386	96	258 755	12 289	5,0	11 115	4,5
1627 Bjugn	1,6	56 441	95	181 554	7 861	4,5	7 032	4,0
1630 Åfjord	7,0	48 236	96	141 885	6 486	4,8	5 895	4,3
1632 Roan	3,0	38 516	121	58 116	185	0,3	1	0,0
1633 Osen	2,6	40 245	114	57 677	2 214	4,0	2 025	3,6
1634 Oppdal	1,6	36 133	93	239 852	12 516	5,5	11 294	4,9
1635 Rennebu	0,3	42 043	100	116 453	6 013	5,4	5 532	5,0
1636 Meldal	3,2	27 327	98	168 833	6 963	4,3	6 247	3,8
1638 Orkdal	3,8	26 866	94	367 177	19 680	5,7	17 622	5,0
1640 Rørås	-1,4	34 636	93	213 829	8 900	4,3	7 871	3,8
1644 Holtålen	-1,5	33 398	101	92 527	2 676	3,0	2 298	2,5
1648 Midtre Gauldal	-10,0	31 289	96	236 215	8 852	3,9	7 761	3,4
1653 Melhus	3,7	51 571	93	487 091	30 897	6,8	28 192	6,1
1657 Skaun	-1,8	50 932	92	208 792	9 181	4,6	7 998	4,0
1662 Klæbu	-3,0	32 660	98	176 997	6 818	4,0	5 779	3,4
1663 Malvik	4,0	8 438	93	402 559	22 971	6,1	20 654	5,4
1664 Selbu	1,1	39 865	96	167 481	5 929	3,7	5 196	3,2
1665 Tydal	9,6	26 670	112	45 364	2 387	5,6	2 237	5,2
Fordeles gjennom året				45 800				
Sør-Trøndelag	-2,9	44 055	96	9 626 293	413 570	4,5	359 338	3,9
Sør-Trøndelag fylkeskommune	0,8	6 352	97	2 712 655	187 887	7,4	173 311	6,8

Kommunetall

Kommune	Netto drifts- resultat i pst. av drifts- inntektene 2008	Netto lånegjeld 2008 (kr. per innb.)	Utgiftskorr. frie inntekter 2008 (i % av landsgj.)	Anslag på frie inntekter 2010 (1 000 kr)	Vekst fra RNB 2009-2010		Vekst fra anslag på regnskap 2009-2010	
					Nominelle kroner (1 000 kr)	%	Nominelle kroner (1 000 kr)	%
	1	2	3	4	5	6	7	8
1702 Steinkjer	-0,2	29 359	92	734 065	34 089	4,9	30 254	4,3
1703 Namsos	-1,3	52 586	92	464 475	27 304	6,2	24 965	5,7
1711 Meråker	1,1	54 077	99	109 342	4 189	4,0	3 737	3,5
1714 Stjørdal	2,1	35 408	93	704 250	36 286	5,4	32 413	4,8
1717 Frosta	-0,5	35 864	101	109 001	6 087	5,9	5 630	5,4
1718 Leksvik	0,4	38 356	96	155 220	6 110	4,1	5 465	3,6
1719 Levanger	-1,5	33 928	92	610 655	30 424	5,2	27 026	4,6
1721 Verdal	-1,1	39 713	92	498 403	31 039	6,6	28 440	6,1
1723 Mosvik	-0,9	45 981	114	47 824	1 831	4,0	1 679	3,6
1724 Verran	1,3	42 411	102	122 702	5 953	5,1	5 417	4,6
1725 Namdalseid	1,0	52 700	105	86 411	2 547	3,0	2 235	2,7
1729 Inderøy	0,8	45 736	93	217 828	11 942	5,8	10 868	5,3
1736 Snåsa	-0,8	40 295	100	105 126	5 982	6,0	5 584	5,6
1738 Lierne	3,2	32 532	111	82 511	3 665	4,6	3 398	4,3
1739 Røyrvik	5,4	82 379	124	34 622	770	2,3	680	2,0
1740 Namsskogan	1,6	56 126	117	57 331	1 503	2,7	1 351	2,4
1742 Grong	1,3	73 579	100	114 709	6 707	6,2	6 276	5,8
1743 Høylandet	1,6	38 075	105	71 937	2 717	3,9	2 484	3,6
1744 Overhalla	-4,0	35 364	92	139 618	5 630	4,2	4 975	3,7
1748 Fosnes	-3,6	42 185	129	43 320	1 450	3,5	1 326	3,2
1749 Flatanger	-6,9	54 866	119	64 370	1 292	2,0	1 085	1,7
1750 Vikna	2,7	64 833	95	161 559	8 264	5,4	7 511	4,9
1751 Nærøy	-1,6	48 628	93	210 926	11 481	5,8	10 569	5,3
1755 Leka	2,2	39 883	143	38 054	1 240	3,4	1 134	3,1
Fordeles gjennom året				15 500				
Nord-Trøndelag	-0,1	40 464	95	4 999 760	248 002	5,2	224 002	4,7
Nord-Trøndelag fylkeskommune	0,3	-10 222	96	1 642 400	107 272	7,0	100 667	6,5

Helse

Helse Midt-Norge RHF får økt basisbevilgningen i forbindelse med omfordeling med 199 mill. kroner

1,3 pst. aktivitetsvekst	105 mill kr
--------------------------	-------------

Opptrappingsplan rus	6 mill kr
----------------------	-----------

Veg og jernbane

E39 Renndalen (M&R) - Staurset (Sør-Trøndelag) 124 mill kr

E6 Nordre avlastningsveg i Trondheim 149 mill kr

E6 Nidelv bru - Grillstad i Trondheim 460 mill kr

Videreføring jernbaneprosjekt Gevingåsen tunnel mellom
Hommelvik og Hell
140 mill kr

"Belønningsordning for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i
byene" - Oslo, Akershus og åtte andre byer med i nasjonal ordning.
På landsbasis 333 mill kr.

Kunnskap

Nye studieplasser på Høgskolen i Sør-Trøndelag 8,3 mill kr

Nye studieplasser Dronning Mauds minne høgskole 1,7 mill kr

Del av det regionale forskningsfondet for Midt-Norge på 21 mill kr

Kulturtiltak i Sør-Trønderlag: 255,4 mill kr

Inkl

Midtnorsk Jazzsenter	1,9 mill kr
Midtnorsk Vitensenter - skolesekkmidler	1,4 mill kr
Olavsfestdagene i Trondheim	8,3 mill kr
Trondheim symfoniorkester	65,2 mill kr
Trønderlag Teater	57,9 mill kr
Ungdommens kulturmønstring	7,8 mill kr

Annet

Utdyping og flytebrygge i Setervågen i Frøya 5 mill kr

Vedlikehold Kristiansten festning i Trondheim 11 mill kr

Ferdigstillelse av utbedring flydekke på Ørland flyplass for 10 mill kr.
I tillegg til dette er det i perioden 2010 - 2013 planlagt å starte opp prosjekter med en samlet omfang på ca 90 mill kr.

Etablering av kontor i Trondheim for husleietvistordningen

Veg og jernbane

E6 Værnes - Kvithamar 215 mill kr

E6 gjennom Steinkjer 100 mill kr

Midtrekkverk på E6 ved Svemarka

Videreføring jernbaneprosjekt Gevingåsen tunnel mellom
Hommelvik og Hell til 140 mill kr

Kulturtiltak i Nord-Trønderlag: 44 mill kr

Falstad	0,5 mill kr
Museet Midt	8 mill kr
Nord-Trønderlag Teater	7,6 mill kr
Norsk Revyfaglig senter/Norsk Revyfestival	2 mill kr
Rock City Namsos	3,6 mill kr
Steinvikholmen musikkteater	3 mill kr
Stiklestadmuseene	19,3 mill kr

Museet Midt får 500.000 kr, som betyr totalt i underkant av 8 mill. i 2010

Steinvikholm musikkteater får 500.000 kr mer, som betyr totalt nesten 3 mill. i 2010

Kunnskap

Regjeringen foreslår en bevilgning på 363,1 millioner kroner til Høgskolen i Nord-Trøndelag. Om lag 5,2 millioner kroner av bevilgningen går til etablering av nye studieplasser.

Regjeringen tar sikte på å utvide antallet plasser ved landslinjer for skiidrett (langrenn og skiskyting) ved Meråker videregående skole med ti plasser fra høsten 2010.

Utvidelsen vil gi en økning i tilskuddet til Nord-Trøndelag fylkeskommune på 646 000 kroner til drift av de nye landslinjeplassene.

Annet

Tilbakeføring av Steinkjersannan skytefelt til sivile formål

Tilskudd til etablering av flytebrygge i Rørvik 1,2 mill kr

Del av det regionale forskningsfondet for Midt-Norge 21 mill kr

Midler fra det økte tilskuddet til tekniske og industrielle kulturminner med 12 millioner kroner. Herunder Spillum dampsg og høvleri i Namsos.

Landbruket i budsjettet

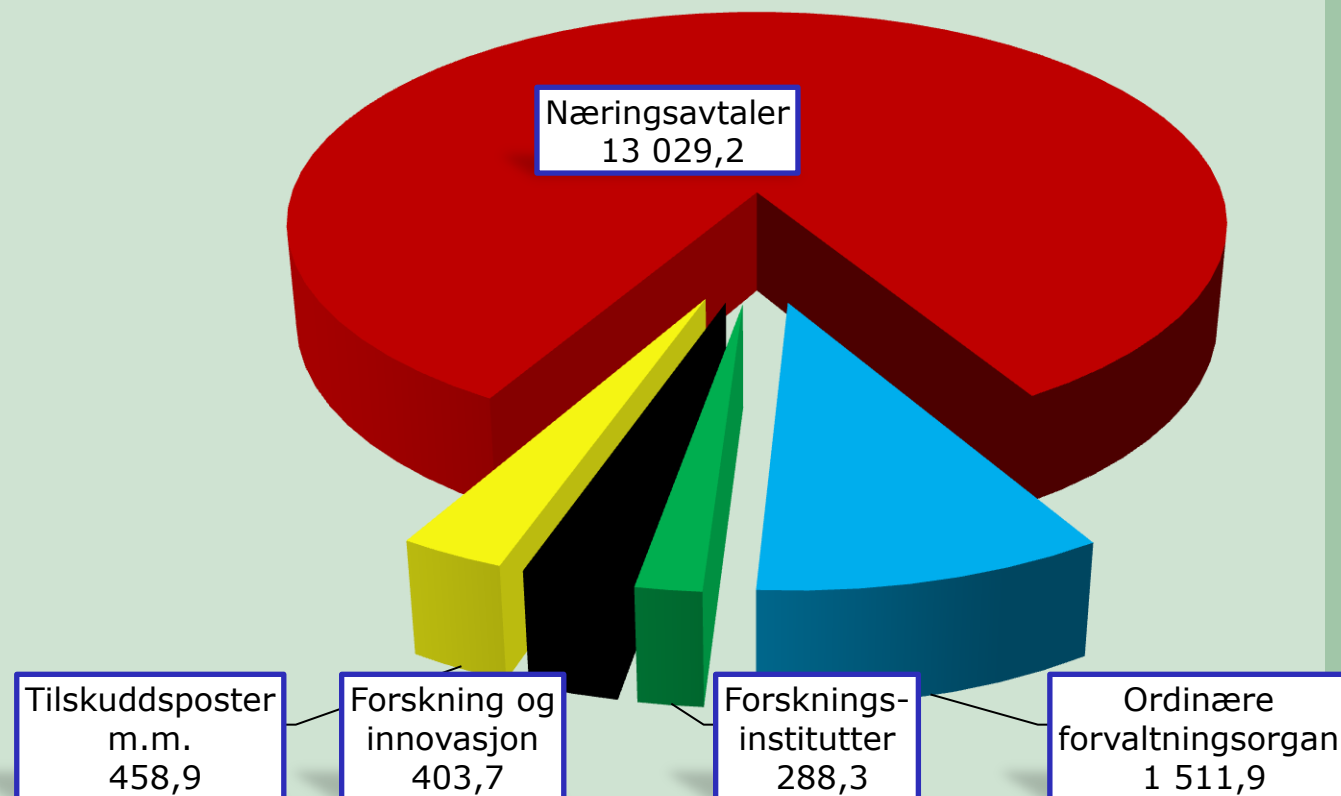
Landbruks- og matdepartementets budsjett for 2010

- **Budsjettet økes med 578,7 mill. kroner til 15,7 mrd. kroner**

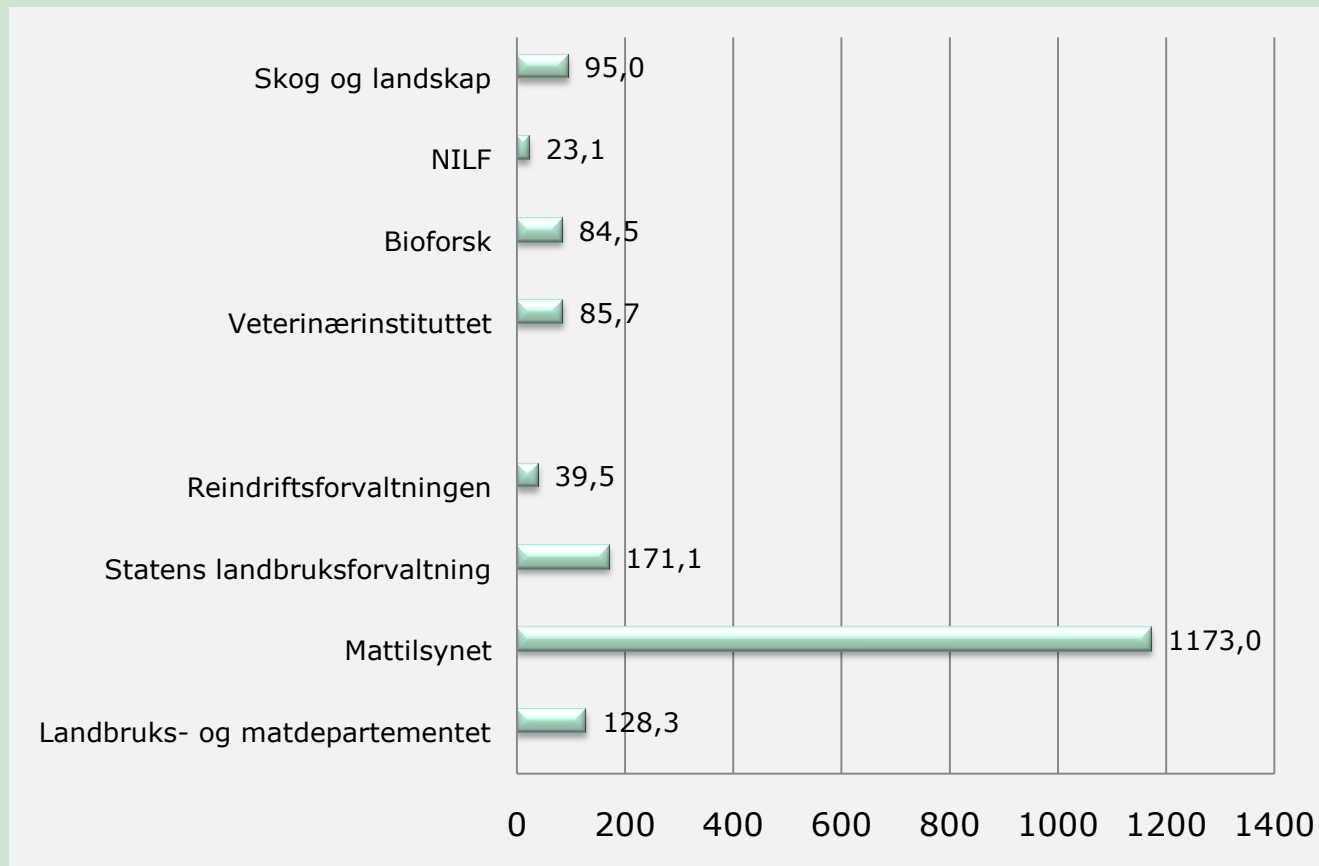
Hovedprioriteringer:

- Oppfølging av Jordbruksavtalen 2009-2010
- Følge opp St.meld. nr. 39 (2008-2009) *Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen*
- Styrke satsingen på dyrehelse

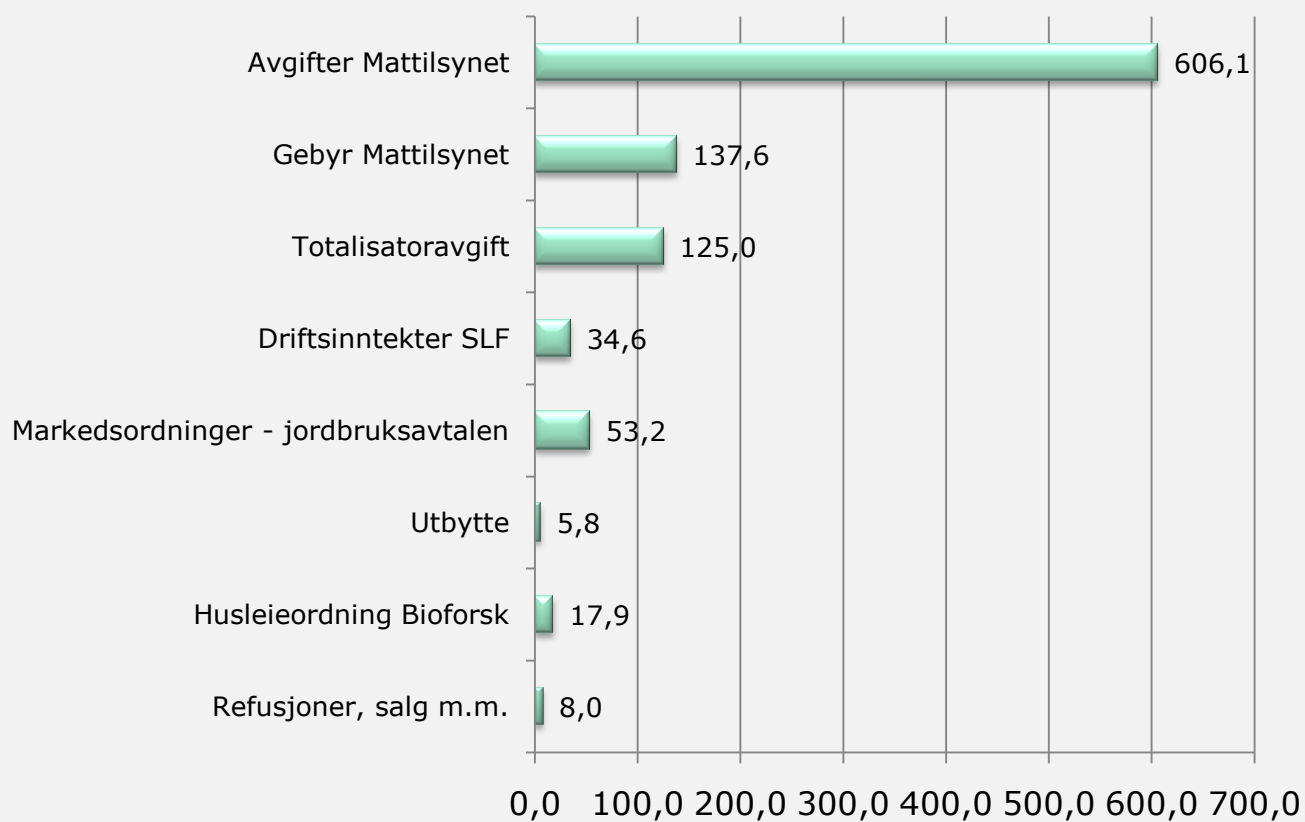
Budsjett 2010 – Landbruks- og matdepartementet (mill. kr)

Budsjett 2010 – virksomheter under LMD (mill. kr.)

Budsjett 2010 – inntekter (mill. kr)

Jordbruksavtalen 2009-2010

- sikre et landbruk med en variert bruksstruktur, opprettholde et levende landbruk over heile landet og ha særskilt oppmerksomhet på område med svakere utvikling i produksjon og arealbruk.
- sikre og styrke distrikts- og strukturprofilen i virkemidlene.
- styrke landbrukets miljøprofil, ivareta kulturlandskapet, øke beiting med husdyr og styrke klimatiltaka.
- øke innsatsen for det økologiske jordbruket, med sikte på økt produksjon og forbruk.
- forbedre velferdsordningene for jordbruket.

Jordbruksavtalen 2009-2010

Grunnlag for et betydelig inntektsløft for landbruket

- Økt inntektsramme på 1,0 mrd. kr + 0,2 mrd. kr. i tiltakspakke RNB
- Inntektsøkning på **28 000 kr/årsverk** i snitt i forhold til budsjett 2009 før oppgjør
- Prognose: opp drøyt **13** prosent fra 2009 til 2010

Avtalen viderefører kursendringen i landbruks-politikken i siste stortingsperiode:

- Fra 2006 til 2010 **73000 kr/årsverk**
 - I kroner om lag som andre grupper i samfunnet

Trøndelagsjordbruket

- Stor andel av norsk landbruksproduksjon foregår i Trøndelag
- Trøndelag får derfor også en stor andel av de generelle virkemidlene over jordbruksavtalen
- Sør-Trøndelag: ca 1 mrd kroner av JA
- Nord-Trøndelag: ca. 1,2 mrd kroner av JA
- Særskilte miljøvirkemidler: Trøndelag får 50 millioner kroner øremerket regionalt miljøprogram
- Av en nasjonal pott på 410 millioner kroner
 - 26 mill på N-T
 - 24 mill på S-T

25 millioner kroner mer til klimatiltak

- Styrket satsing på skog, klima, energitiltak og kyotorapportering
- 20 millioner kroner fordelt på:
 - Skogkultur
 - Skogstreforedling
 - Satsing på å nye metoder for økt bruk av tre
 - Økt produksjon av skogsråstoff til
- 5 millioner kroner til å utvikle klimasenterfunksjonen til Norsk institutt for skog og landskap

Oppfølging av Klimaforliket og St.meld. nr. 39 (2008-2009)
Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen

23 mill. kr. mer til klimaforskning

- Satsing på forskning på fornybar energi, karbonfangst og lagring – økning på 20 mill. kroner
- Satsing på forskningsprogrammet NORKLIMA – økning på 3 mill. kroner
- Klimaforskningen økt med 53 millioner kroner siste to år

25 mill. kr. til styrket satsing på dyrehelse m.v.

- 10 mill. kr. ekstra for å møte utfordringene på dyrehelseområdet bl.a. knyttet til klimaendringer
 - Veterinærinstituttet: 3 mill. kr
 - Mattilsynet: 7 mill. kr
- Mattilsynet beholder omstillingsmidler i ett år til, dvs. 15 mill. kr.

Og dessuten:

- Innovasjons- og inkubatorsatsing m.v.: 2 mill. kr.
- Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk: 0,9 mill. kr.
- Reindriftsavtalen 2009-2010: 101 mill. kr.

Soria Moria II

- Gjennomgå landbruks- og matpolitikken i en egen stortingsmelding
- Offentlig utredning om kjedemakt i dagligvarebransjen
- Nye rovdyr – stortingsbehandling
- Sikret importvern og kompensasjon ved evt. ny WTO-avtale
- Videreutvikle inntekts- og velferdspolitikken fra forrige periode
- Gjøre landbruket til en del av klimaløsningen
- Øke landbruksbistanden for å styrke global matsikkerhet